

Het pand uit 1924 dat veel Bosschenaren kennen als “Het Zuiden” dankt zijn bijnaam aan de fotozaak die er jarenlang gevestigd was. In de jaren zestig kreeg het gebouw een modern jasje van marmer en nieuwe kozijnen. Toen dit marmer later werd overschilderd en deels vervangen door multiplex, bleef een vermoeide gevel over waarin de oorspronkelijke kwaliteit nog maar moeilijk leesbaar was.

Het idee om het gebouw zijn waardigheid terug te geven door niet te reconstrueren maar te vertalen, kwam van architect Miel Wijnen. De nieuwe eigenaar, Mitchel Nijholt, ging hier overtuigend in mee en maakte deze benadering mogelijk.

Oude foto's toonden een duidelijke opbouw: onderin metselwerk in liggend verband, daarboven een strook van ongelijkvormige, bijna vierkante bakstenen als subtiel ornament boven de kozijnen. Juist dit karakteristieke deel bleek onherstelbaar beschadigd. Bovendien zijn bakstenen uit het interbellum in maat, kleur en baksel nauwelijks geloofwaardig te reproduceren. Een letterlijke reconstructie zou een pastiche worden.

Daarom is gekozen voor een **vertaling in plaats van een reconstructie**.

Via Studio Christine Jetten werd een **bronsglazuur ontwikkeld** dat qua textuur en levendigheid aansluit bij het bestaande metselwerk, zonder het te imiteren. De samenstelling van dit glazuur is specifiek afgestemd op de ligging van het pand op de hoek van de straat, waar het zonlicht vrij spel heeft. Met name de late namiddagzon en de ondergaande zon laten de geglazuurde strook boven de kozijnen en de kroonlijst oplichten, waardoor het geveldetail gedurende de dag steeds van karakter verandert.

Voor de karakteristieke strook boven de kozijnen zijn speciaal tegels op maat gebakken door Cor Unum, afgewerkt met hetzelfde glazuur. Waar vroeger ongelijkvormige bakstenen zaten, bevinden zich nu ongelijkvormige keramische elementen. Waar toen textuur ontstond door vorm, ontstaat die nu door vorm én lichtreflectie. Zo is het gevelprincipe uit 1924 in een hedendaags materiaal voortgezet.

De nieuwe stalen puien vormen een ingetogen kader dat het keramiek en het bestaande metselwerk alle ruimte geeft. Boven deze zorgvuldig herstellende plint zijn vier appartementen gerealiseerd, waarmee het gebouw opnieuw volwaardig deel uitmaakt van de stad.

Wat dit project bijzonder maakt, is **de keten van lokaal vakmanschap**: glazuurontwikkeling in Den Bosch, keramiekproductie in Den Bosch en steenproductie vlakbij de stad. De gevel is niet samengesteld uit catalogusmaterialen, maar opnieuw gemaakt.

Opmerkelijk genoeg is het pand geen gemeentelijk monument. Juist daarvoor ontstond de vrijheid om niet te restaureren binnen strikte erfgoedkaders, maar werkelijk te ontwerpen met respect voor de historische logica van het gebouw.

Het resultaat is een gebouw dat niet teruggaat naar 1924 en niet blijft hangen in de jaren zestig, maar zichtbaar laat zien dat het in deze tijd **met zorg, ambacht en overtuiging** is aangepakt. Een vanzelfsprekende verrijking van de Bossche gebouwde omgeving.

